

STATENS TILBUD
VED
REINDRIFTSAVTALEFORHANDLINGENE
FOR AVTALEÅRET
2006/2007

OSLO 20. JANUAR 2006

INNHALDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING	3
2. POLITISKE FØRINGER	3
2.1 Grunnlaget for forhandlingene	
2.2 Regjeringens Soria Moria Erklæring	
2.3 Stortingets føringer	
3. UTVIKLING I REINDRIFTEN	5
3.1 Innledning	
3.2 Økonomisk utvikling	
3.3 Produksjons- og markedsutvikling	
3.4 Likestilling	
3.5 Arealutvikling	
4. STATENS TILSVAR OG TILBUD TIL REINDRIFTSAVTALEN 2006/2007	7
4.1 Innledning	
4.2 Satsingsområder for Reindrifftsavtalen 2006/2007	
4.3 Økonomisk ramme	
4.3.1 Bevilgning over statsbudsjettet 2007	
4.3.2 Priser	
4.4 Utviklings- og investeringstiltak	
4.4.1 Økonomisk ramme	
4.4.2 Kvinnerettede tiltak	
4.4.3 Forskning og utvikling	
4.4.4 Samisk utviklingsfond	
4.4.5 Konfliktforebyggende tiltak	
4.4.6 Verdiskapingsprogrammet for rein	
4.4.7 Innløsning av driftsenhet	
4.4.8 Fagbrevordningen	
4.4.9 Markedstiltak	
4.4.10 Utdanningsstipend	
4.4.11 Reintransport/pramming	
4.4.12 Sikring av reindriffts arealer	
4.5 Kostnadsenkende og direkte tilskudd	
4.5.1 Økonomisk ramme	
4.5.2 Distrikttilskudd	
4.5.3 Produksjonspremie	
4.5.4 Kalveslaktetilskudd	
4.5.5 Tidligslaktetilskudd	
4.5.6 Driftstilskudd	
4.5.7 Ektefelletilskudd	
4.5.8 Frakttilskudd	
4.5.9 Slaktetilskudd	
4.6 Velferdsordninger	
4.7 Organisasjonstilskudd	
4.8 Radioaktivitet	
4.9 Fordeling av tilbudets ramme	
5. FORHOLD PÅ UTSIDEN AV AVTALEFORHANDLINGENE	18
5.1 Rovvilt	
5.2 Aursunden	
5.3 Norsk-svensk	
5.4 Avgifter	
5.5 WTO-forhandlingene	
5.6 Reintallstilpassingen i Finnmark	
5.7 Reindrifftsfradraget	

1. INNLEDNING

Statens forhandlingsutvalg viser til Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) sitt krav av 30. november 2005, og legger med dette fram Statens tilbud til forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2006/2007.

Årets forhandlinger gjelder budsjettåret 2007. Bevilgningene innarbeides i statsbudsjettet på ordinær måte gjennom St prp nr 1 (2006-2007) *Landbruks- og matdepartementet*. Stortingsproposisjonen om reindrifftsavtalen fremmes som tidligere for behandling i vårsesjonen. Foruten forslag om en disposisjonsbevilgning til dekning av tiltak mot radioaktivitet, vil proposisjonen i utgangspunktet ikke inneholde forslag til budsjettvedtak utover eventuelle omdisponeringer mellom poster for 2006. Imidlertid forutsettes det at Stortinget i sin behandling av proposisjonen gir Landbruks- og matdepartementet fullmakt til å iverksette tiltak i henhold til den inngåtte reindrifftsavtalen, og som er knyttet til bevilgninger i 2007.

I kapittel 2 gjennomgås grunnlaget for forhandlingene og Regjeringens og Stortingets politiske føringer i forhold til reindrifftspolitikken. I kapittel 3 gis en beskrivelse av utviklingen i reindrifften. Kapittel 4 inneholder Statens tilsvarende svar til NRLs krav og Statens tilbud til forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2006/2007. Dokumentets siste kapittel, kapittel 5, omhandler forhold i NRLs krav som ligger utenfor avtaleforhandlingene.

2. POLITISKE FØRINGER

2.1 Grunnlaget for forhandlingene

Reindrifftsforhandlingene gjennomføres etter de bestemmelser som er gitt i Hovedavtalen for reindrifften. Hovedavtalen ble inngått mellom Staten ved Landbruksdepartementet og NRL den 26. februar 1993. I henhold til Hovedavtalens § 2 skal Landbruks- og matdepartementet (LMD) og NRL føre forhandlinger om en løpende reindrifftsavtale med tiltak som tar sikte på en utvikling av reindriffts-næringen i samsvar med de til enhver tid vedtatte politiske mål og retningslinjer for reindrifftspolitikken. Tiltakene skal omfatte økonomiske virkemidler. Partene skal også kunne kreve forhandlinger om faglige, sosiale, organisasjonsmessige og andre spørsmål av betydning for en utvikling av næringen mot de mål som er fastsatt for reindrifftspolitikken.

I tilfelle brudd i forhandlingene fremmer Staten, ved LMD, på eget grunnlag ovenfor Stortinget forslag om de tiltak og økonomiske rammer som skal gjelde for kommende avtaleperiode.

2.2 Regjeringens Soria Moria Erklæring

Regjeringens føringer for reindrifftspolitikken finnes i Soria Moria erklæringen av 13. oktober 2005, samt St prp nr 1 (2005-2006) *Om endring av St prp nr 1 av satsbudsjettet for 2006*. I Soria Moria erklæringen vises det til at landbruket omfatter jordbruk, skogbruk, beitebruk og reindrifft. Videre påpekes det at landbruket spiller en viktig rolle for bosetting og sysselsetting i store deler av landet, samt at den er viktig også for næringer som reiseliv, kultur og næringsmiddelindustri. Av konkrete mål nevnes det bl.a. at Regjeringen vil sikre utøvere i landbruket inntekstutvikling og sosiale vilkår på linje med andre grupper. Utøvere som henter sin vesentlige del av sysselsetting og inntekten fra primærnæringen skal prioriteres. Videre skal landbruket ha et sterkt importvern fra landbruksproduksjonen. VSP- rein skal videreføres og videreutvikles.

I forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2006 uttalte Landbruks- og matministeren følgende:

”Regjeringen vil ha en livskraftig reindriftsnæring innen for de rammer som ressursgrunnlaget gir. Vi må fastsette rammebetingelsene slik at driften skjer på miljøets premisser. Regjeringen vil prioritere arbeidet med ny reindriftslov. Den skal legge til rette for en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig reindrift. Det er viktig at loven utvikles til et verktøy som muliggjør en effektiv oppfølging av Riksrevisjonens vurderinger i rapporten om bærekraftig bruk av reinbeiteressursene i Finnmark”.

2.3 Stortingets føringer

I tillegg til de føringer som er gitt gjennom Stortingets behandling av St meld nr 28 (1991-1992) *En bærekraftig reindrift* gir Stortinget sine føringer overfor Regjeringen i utøvelsen av reindriftspolitikken i forbindelse med Næringskomiteens innstillinger til reindriftsavtalene, samt budsjettinnstillinger for rammeområde 11 *Landbruks- og matdepartementet* og Stortingets behandling av disse.

I forbindelse med Stortingets behandling av gjeldende reindriftsavtale, ga den daværende Næringskomiteen sine merknader i Innst S nr 242. I innstillingen kom komiteen bl.a. med følgende merknader:

”Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at avtalen har en ramme på 92,5 mill. kroner, noe som er en reduksjon på 2,5 mill. kroner i forhold til den forrige reindriftsavtalen. Med bakgrunn i at den positive utviklingen i reindriftsnæringen kan relateres til en økning av reinhjordverdien, og at det derigjennom ligger til rette for en vesentlig økning av de produksjonsbaserte inntektene, finner flertallet det riktig med en reduksjon av den økonomiske rammen for Reindriftsavtalen 2005/2006”.

”For at reindriften også i framtiden skal forbli en sentral del av det materielle grunnlaget for samisk kultur, mener flertallet at det er viktig at reindriften oppfattes og forvaltes som en næring. En reindrift som ikke kan vise til verdiskaping og produksjon, vil etter flertallets mening ikke kunne ivareta rollen som en sentral kulturbærer. Flertallet påpeker at en stor utfordring fremover vil være å finne løsninger der hensynene til økologi, økonomi og kultur balanseres”.

”Flertallet vil påpeke at det er sentralt at utfordringene i reindriften løses med en framtidrettet politikk. I dette arbeidet er felles virkelighetsforståelse og samhandling en avgjørende forutsetning. Dette krever et høyt kunnskapsnivå, også hos utøvere og organisasjoner, når det gjelder de ulike sidene ved reindriften, og om endringsprosesser og årsaksforhold. Videre krever det en aktiv deltagelse fra næringsorganisasjonen i forhold til å følge opp arbeidet med å gjennomføre reindriftsavtalens virkemiddelsystem, samt de vedtak som fattes av reindriftens styringsorganer. Flertallet vil påpeke at det er kun gjennom felles anstrengelser og samarbeid man har mulighet til å nå de mål som er satt”.

”Komiteen mener verdiskapingsprogrammet er et viktig tiltak for å sikre en positiv økonomisk og økologisk utvikling i næringen. I forhold til slaktning og bearbeiding av reinkjøtt påpeker komiteen at det er sentralt at det legges til rette for et regelverk som mer samsvarer med reindriftens særegenhet uten at dette går på bekostning av dyrevelferd og nødvendige krav til mattrygghet”.

”Med bakgrunn i at man ikke har en overproduksjon av reinkjøtt i Norge, og at man ønsker å stimulere til størst mulig slakteuttak, ser flertallet nødvendigheten av å opprettholde de produksjonsavhengige tilskuddene i reindriften. I den forbindelse påpeker flertallet at det er ressursgrunnlaget som setter rammene for reindriften omfang, og at tiltak som stimulerer til størst mulig produksjon på et gitt ressursgrunnlag bidrar til det beste økonomiske resultatet for næringen. En fokusering på produksjon er også med på å underbygge et større næringsrettet fokus i reindriften og bidra til en stimulering for de utøverne som har reindrift som hovednæring”.

”Flertallet vil påpeke at det er viktig at man også fremover stimulerer til økt slaktning og omsetning av reinkjøtt. Det er viktig å opprettholde markedsføringsaktiviteten og ikke minst videreutvikle samarbeidet mellom sentrale aktører innenfor produksjon, slaktning og omsetning av reinkjøtt. I disse spørsmål bør det etablerte kontaktforumet for reinkjøttomsetning, som ledes av NRL, etter flertallets mening, kunne spille en sentral rolle. Flertallet ønsker også å poengtere behovet for en koordinering av slaktingen for å utnytte slaktekapasiteten og for å sikre en forutsigbarhet på levering av reinprodukter”.

3. UTVIKLING I REINDRIFTEN

3.1 Innledning

Reindriften utøves under ulike forhold og rammebetingelser. Utfordringene er mange og sammensatte. Stabile rammebetingelser for reindriftnæringen er en nødvendig forutsetning for å kunne skape trygghet og forutsigbarhet innenfor næringen. Staten viser til at selv med et rekordstort slakteuttak i sesongen 2004/2005, er det fortsatt langt igjen før man har nådd målet på 64.300 rein i Vest-Finnmark reinbeiteområde. For å få tilpasset reintallet til beiteressursen er det viktig at det settes inn tiltak både på kort og lang sikt. I den forbindelse vises det til arbeidet med ny reindriftslov hvor alle viktige spørsmål blir vurdert i en sammenheng. Videre vises det til det nylig etablerte prosjektet med å få fastsatt de resterende rammebetingelsene i Finnmark hvor arbeidet med å få avklart beiterettighetene mellom distrikter og siidaer er en særlig prioritert oppgave. Klare bruksgrenser som respekteres er en avgjørende forutsetning for at reieneierne skal ha et incitament til å tilpasse reintallet til beiteressursene. Videre påpeker Staten viktigheten av at man fortsatt prioriterer arbeidet med en effektiv markedsføring av reinkjøtt.

3.2 Økonomisk utvikling

I forhold til den økonomiske situasjonen i reindriften, er det viktig å være bevisst på at det er store regionale forskjeller. Dette gjelder mellom områder, men også mellom ulike distrikter innenfor det samme reinbeiteområdet.

Totalregnskapet for reindriften i 2004 viser en negativ endring i resultatmålene fra 2003 til 2004. Vederlag for arbeid og egenkapital reduseres fra 155,3 mill kroner i 2003 til 137,7 mill kroner i 2004 (-17,6 mill kroner). Målt per årsverk reduseres vederlag for arbeid og egenkapital fra 150.808 kroner i 2003 til 130.655 kroner i 2004. Målt per årsverk reduseres vedrelag for arbeid og egenkapital fra 150.808 kroner i 2003 til 130.655 kroner i 2004, og målt per driftsenhet reduseres vederlag for arbeid og egenkapital fra 252.131 kroner i 2003 til 223.060 kroner i 2004.

Staten påpeker at samlet sett viser totalregnskapet en sunnere økonomisk utvikling ved at kjøttinntektene har økt fra 93,2 mill kroner i 2003 til 121,7 mill kroner i 2004 (+28,5 mill kroner), samt at også andre produksjonsbaserte inntekter har økt med vel 4 mill kroner. Det påpekes at utviklingen er foruroligende i deler av Nordland og Nord-Trøndelag ved at

produksjonen er betydelig redusert og tapene har økt de to siste driftsår. Budsjettet for 2005 viser en mindre reduksjon av resultatmålene.

3.3 Produksjons- og markedsutvikling

Med bakgrunn i Totalregnskapet for 2004 med budsjett for 2005, samt tilbakemeldingene fra flere av slakteriene, vil det samlede slakteuttaket bli noe redusert i 2005. Signaler fra næringen og slakteriene tilsier også en reduksjon i slaktevekter for 2005 i forhold til vektene i 2004. Imidlertid forventes det at det reduserte slakteuttaket og de reduserte vektene til dels blir kompensert for en noe høyere pris. I starten av 2006 er markedssituasjonen for reinkjøtt fremdeles svært god. I en situasjon hvor etterspørselen er større enn tilbudet av reinkjøtt, samt at det er besluttet å ikke importere reinkjøtt til redusert toll i første halvdel av 2006, ligger det til rette for å kunne ta ut større inntekter i markedet.

Reintall, produksjon og slaktevekter varierer betydelig både mellom de ulike reindriftsområdene og mellom år. I Finnmark økte totalproduktiviteten (kg/livrein) fra 4 til 11,1 i perioden 1999/00 til 2003/04. Dette kan forklares med en kombinasjon av gode klimatiske forhold, god kondisjon på dyrene og lave tap. Det siste driftsåret derimot viser en negativ trend med avtakende produksjon. Spesielt bekymringsverdig er nedgangen i totalproduktiviteten fra 10,6 kg/livdyr i 2003/04 til 6,6 kg/livdyr i 2004/05 i Vest-Finnmark. Nedgangen skyldes en kombinasjon av avtakende slaktevekter og økte tap.

Det siste driftsåret har Nordland og Nord-Trøndelag hatt en reduksjon i totalproduktiviteten, mens Troms har vedvarende svært lav produksjon (6,9 kg/livdyr i 2004/05). Den negative utviklingen i Nordland og Nord-Trøndelag, og den vedvarende lave produksjonen i Troms, skyldes store tap. Disse områdene har høye slaktevekter, men på grunn av få slaktedyrr er kjøttinntektene lave. I Nordland og Nord-Trøndelag har kjøttinntektene falt betydelig, mens rovvilterstatningene har økt det siste driftsåret. I Troms er rovvilterstatningene fortsatt større enn kjøttinntektene, på tross av økt produksjon de siste årene.

3.4 Likestilling

I de siste årene har det vært økt fokus på likestillingsarbeidet i og i tilknytning til reindriften. Staten vil fortsatt ha et sterkt fokus på likestilling. Det er en målsetning at både kvinner og menn skal ha like reelle muligheter til å drive i reindriften. I dag eier kvinnene ca 41% av reinen, mens kun 16% av driftenhetsinnehaverne er kvinner. Dette er en utfordring. Likestillingsarbeidet i og i tilknytning til reindriften har tre målgrupper; kvinner som arbeider full tid i næringen, kvinner som er deltidsarbeidende i og utenfor næringen, og unge kvinner som kan tenke seg næringen som en framtidig arbeidsplass. Det er fremdeles behov for å ytterligere spesifisere likestillingsmålene for reindriftsnæringen slik at tiltakene kan bli enda mer målrettet. Fokuset på likestillingsarbeidet til staten er rettet mot kvinner som arbeider full eller delt tid i næringen, samt rekruttering. Samtidig er staten opptatt av at helheten i reindriften og tradisjonell kunnskap skal bevares for fremtiden.

I 2004 ble det nedsatt en gruppe med formål om å gå igjennom kvinnes stilling i reindriften, samt å utvikle en fornyet og mer målrettet likestillingspolitikk i reindriftsnæringen med siktemål å legge til rette for økt deltakelse og innflytelse fra kvinner. Staten har i løpet av 2005 fulgt opp rapporten aktivt gjennom:

- Å informere om rapporten og be ulike instanser om en gjennomgang av relevante områder som ble nevnt i rapporten. Blant de konkrete resultatene av dette arbeidet er et forslag om å utarbeide informasjonsmaterieil til kvinner i reindriften der det

informeres om rettigheter og plikter, blant annet om skatteloven. Dette ble også forslått i selve rapporten fra 2004. Staten vil ta initiativ til at dette blir fulgt opp.

- Å gjennomgå forslag til ny reindrifftslov med fokus på likestilling og mulige konsekvenser for kvinner. Formålet med dette arbeidet var å undersøke om de foreslåtte endringene ville slå ulikt ut på kvinner og menn, og å sikre at den nye loven ikke vil fungere diskriminerende mot kvinner i næringen. Det legges opp til at et nytt lovforslag skal utformes slik at den ikke får uheldige konsekvenser på likestillingssituasjonen i reindrifften, men snarere styrker kvinnenens situasjon.
- Styret for RUF har i sak 113/05 vedtatt en strategiplan og retningslinjer for de øremerkede midlene til kvinner.

Reindrifftsforvaltningen vil fortsette med sitt holdningsskapende arbeid. I tillegg er LMD, sammen med de andre departementene, i gang med å gjennomføre en kjønnsvurderingen av statsbudsjettet. Formålet med kjønnsvurderingen er å se hvordan de økonomiske ressursene fordeles mellom kjønnene. Dette vil være en oppfølging av arbeidsrapporten fra 2004, hvor en slik gjennomgang av virkemidlene var ønsket. LMD vil følge dette opp ved gjennomføringen av kjønnsvurderingen av LMDs budsjett.

3.5 Arealutvikling

Det er i dag dokumentert at ulike former for inngrep påfører reindrifften kontinuerlig tap av beiteland, enten som direkte tap av områder og/eller at inngrepet er av en slik art at reinen unnviker de berørte områdene. Kraftig vekst i antall hytteutbygginger, vegutbygging, vann- og vindkraftutbygginger og andre inngrep i reinbeiteområdene de siste tiårene gjør arbeidet med en bedre sikring av reindrifftens arealer til en av de største utfordringene de kommende år.

Reindrifftsforvaltningen er gitt føringer om å prioritere arbeidet med en bedre sikring av reindrifftens arealer. I dette arbeidet er det bl.a. sentralt å øke forståelsen hos andre myndigheter for reindrifftens behov for sammenhengende og uforstyrrede områder, samt at forvaltningen er en aktiv pådriver for å sikre reindrifftens interesser ved ulike revisjoner av aktuelt regleverk. I det siste året har Reindrifftsforvaltningen vært sterkt involvert i saksbehandlingen knyttet til søknader om etablering av vindkraftverk. Reindrifftsforvaltningen gjør i denne sammenheng en tematisk konfliktvurdering av prosjektene. Denne vurderingen skal være et supplement til NVE ved deres behandling av konsesjonssøknader. Det orienteres også om at Landbruks- og matministeren har satt fokus på problemstillingen, og at departementet har utarbeidet en prosjektplan som omfatter en rekke tiltak som skal bedre reindrifftens situasjon i en arealforvaltningssammenheng.

4. STATENS TILSVAR OG TILBUD TIL REINDRIFTSAVTALEN 2006/2007

4.1 Innledning

Kapittel 4 gir innledningsvis en omtale av Statens satsingsområder for Reindrifftsavtalen 2006/2007. Deretter følger Statens tilbud og tilsvare som er bygd opp tilsvarende som de siste års reindrifftsavtaler hvor man først omtaler den økonomiske rammen, deretter utviklings- og investeringstiltak, kostnadssenkende og direkte tilskudd osv. **Statens forhandlingsutvalg påpeker at de ordninger som er gjeldende gjennom Reindrifftsavtalen 2005/2006 - og som ikke omtales i dette kapittelet, foreslås videreført uten endringer. Når det gjelder de bevilgninger som foreslås, er disse i hovedsak basert på Reindrifftsforvaltningens estimat for 2006, samt vurderinger i forhold til markeds- og slaktesituasjonen i 2006.** I kapittel 4.9 gis en oppsummering av forslaget til fordeling av den økonomiske rammen.

4.2 Satsingsområder for Reindrifftsavtalen 2006/2007

Statens forhandlingsutvalg mener reindrifftspolitikken bør føres videre basert på Stortingets forutsetninger og ut fra den situasjonen man står overfor i næringen. I reindrifftsavtalen for 2003/2004 ble de økonomiske ordningene lagt vesentlig om. Disse endringene har lagt til rette for en økt produksjon og verdiskaping i næringen. Videre viser erfaring at endringene har stimulert til økt slakteuttak av rein. Med bakgrunn i målet om å få redusert reintallet i Finnmark, ser utvalget det derfor som viktig å videreføre de produksjonsavhengige tilskuddene. Imidlertid er det, slik som påpekt av NRL og Sametinget, et behov for å styrke den finansielle situasjonen på RUF. Av den grunn foreslår Statens forhandlingsutvalg å prioritere og styrke RUF. Videre ser utvalget det som viktig å opprettholde satsingen fra inneværende avtale på tiltak som bedrer og sikrer omsetningen av reinkjøtt. Et annet område som utvalget særlig ønsker å vektlegge i de kommende forhandlinger, er kvinnenes stilling i reindrifften. På bakgrunn av de nevnte forhold vil avtalens viktigste mål være å stimulere til størst mulig slakteuttak og verdiskaping innenfor gitte rammer.

4.3 Økonomisk ramme

4.3.1 Bevilgning over statsbudsjettet 2007

Selv om totalregnskapet for 2004 viser en reduksjon i resultatmålene fra 2003 til 2004, viser regnskapet en sunnere økonomisk utvikling. Dette begrunnes med en vesentlig økning i kjøttinntektene, samt i de andre produksjonsbaserte inntektene. Imidlertid er økningen av reinhjordverdien redusert. I den forbindelse er det grunn til å peke på at økningen i reinhjordverdien fra 2000 til 2004 utgjør over 100 mill kroner. Totalt sett bør det derfor i en lett markedssituasjon ligge til rette for en fortsatt økning av de produksjonsbaserte inntektene. Samtidig er det et behov for å bedre den finansielle situasjonen på Reindrifftens utviklingsfond. Dette er nødvendig for å legge til rette for et handlingsrom og gi en reell mulighet for kunne behandle søknader i forhold til de ordninger som sorterer under fondet.

På bakgrunn av de nevnte forhold foreslår Statens forhandlingsutvalg en økonomisk ramme for Reindrifftsavtalen 2006/2007 på 90,0 mill kroner, eksklusive midler til tiltak mot radioaktivitet. Dette er en reduksjon på 2,5 mill kroner i forhold til bevilgningen for Reindrifftsavtalen 2005/2006 etter vedtatt budsjett for 2006.

4.3.2 Priser

Det fastsettes ikke målpris for reinkjøtt i slaktesesongen 2006/2007.

Ordningen med å fastsette kvoter for reinkjøtt og/eller levende rein for slaktning som kan importeres med redusert toll, videreføres. Dette innebærer en videreføring av importutvalgets arbeid hvor utvalget kan gi råd til Statens Landbruksforvaltning om å fastsette importkvoter.

Landbruks- og matdepartementet vil i perioden 1.7.2006 – 30.6.2007 fastsette tollsatsene innenfor importkvotene slik at importprisen inkl. toll utgjør minimum 60 kr per kg for helt slakt. Dette er tilsvarende minimumspris som de foregående driftsår.

4.4 Utviklings- og investerings tiltak (RUF)

4.4.1 Økonomisk ramme

Statens forhandlingsutvalg er enig med NRL om at det er behov for å styrke den finansielle situasjonen på RUF og legge til rette for en større andel av frie midler på fondet. Innenfor en

redusert ramme medfører dette en prioritering hvor det foreslås å redusere enkelte av de direkte tilskuddsordningene, samt fjerne noen av ordningene og øremerkingene over RUF.

På bakgrunn av de nevnte forhold foreslår Statens forhandlingsutvalg at bevilgningen til Reindriftens utviklingsfond for Reindrifftsavtalen 2006/2007 settes til 36,8 mill kroner mot 34,3 mill kroner Reindrifftsavtalen 2005/2006. I forhold til den foreslåtte bevilgningen er 20,4 mill kroner øremerket til ulike tiltak. Ikke øremerkede midler på RUF blir dermed 16,4 mill kroner mot 6,9 mill kroner i inneværende avtale.

4.4.2 Kvinnerettede tiltak

Statens forhandlingsutvalg foreslår å opprettholde de kvinnerettede midlene på 1 million kroner. Disse midlene skal brukes i henhold til den strategiplanen og retningslinjene som ble vedtatt av RUF styret i 2005.

Det er behov for å dokumentere og vedlikeholde reindriftskvinnens kunnskaper. For å sikre synliggjøring og anerkjennelse av kunnskapen bør en slik dokumentasjon knyttes til en formalisering av kunnskapen. I den forbindelse viser Statens forhandlingsutvalg til muligheten ved å innføre báikedoallu/hushold inn i et eksisterende utdanningssystem som fagopplæringen for reindrift. En slik løsning vil både fremheve kvinnens rolle i næringen, samt bidra til kompetanseutvikling tilpasset næringens behov. I en evalueringsrapport for 2004 fremkommer det at dagens fagopplæring i stor grad er rettet mot de mer mannsdominerte arbeidsoppgavene i reindriften. Således vil en innføring av báikedoallu/hushold i fagopplæringen også bidra til å belyse bredden i arbeidsoppgavene i reindriften. På sikt kan denne kunnskapen videre brukes til etablering av egen virksomhet i tilknytning til reindriften, som foredling av reinkjøtt og biprodukter eller annen næringsvirksomhet.

På bakgrunn av de nevnte forhold, foreslår Statens forhandlingsutvalg at det legges til rette og arbeides for at báikedoallu/hushold blir en del av fagopplæringen i reindriften, samt at denne kunnskapen blir dokumentert i tilstrekkelig grad.

I forbindelse med fjorårets forhandlinger ble avtalepartene enige om at man ved disse forhandlingene skulle gjensidig informere hverandre om hvordan man har arbeidet med å styrke kvinnens stilling i reindriften. Statens forhandlingsutvalg ber om at også NRL gir en slik informasjon i forbindelse med de kommende forhandlingene.

4.4.3. Forskning og utvikling

Statens forhandlingsutvalg foreslår å avsette totalt 4,5 mill kroner til forskning og utvikling i 2006.

Med bakgrunn i arbeidet for å styrke kvinnenens stilling i reindriften, foreslås det at 0,5 mill av disse midlene avsettes til kartlegging og dokumentasjon av reindriftskvinnens tradisjonelle kunnskaper, herunder en vurdering av hvordan formidling av denne type kunnskap skal organiseres. I kartleggingsarbeidet bør også mulighetene for å etablere egen virksomhet basert på tradisjonelle kvinneoppgaver i reindriften belyses. Resultater fra dette arbeidet bør også kunne nyttes i et utdanningstilbud på videregående nivå, fortrinnsvis i forbindelse med fagopplæringen for reindrift. Det foreslås at prosjektet utlyses i forbindelse med den ordinære utlysingen av FoU-midlene.

4.4.4 Samisk utviklingsfond

Statens forhandlingsutvalg foreslår en overføring fra RUF til Samisk utviklingsfond (SUF) på 2,0 mill kroner. Bevilgningen foreslås benyttet til å støtte kombinasjonsnæringer hvor reindrift inngår. Primært skal midlene benyttes til støtte og utvikling av binæringer i reindriften.

4.4.5 Konfliktforebyggende tiltak

I forbindelse med reindrifftsavtaleforhandlingene for 2004/2005, ble det etter initiativ fra staten enighet om å opprette en arbeidsgruppe som skulle vurdere forhold knyttet til konflikter med by og rein. Arbeidsgruppen oversendte avtalepartene sin rapport i desember 2005. I rapporten foreslås det at den eksisterende ordningen med konfliktforebyggende tiltak over reindrifftsavtalen utvides og gjøres til en mer generell ordning. Det innebærer at den så langt den passer, kan nyttes i alle typer arealkonflikter mellom reindrift og en annen part, herunder konflikter knyttet til by-rein. Forslaget innebærer også at ordningen må kunne dekke alle typer konfliktforebyggende tiltak.

Videre foreslår arbeidsgruppen at dagens ordning videreføres ved at partene i utgangspunktet fortsatt dekker i 50% av kostnadene ved de aktuelle tiltak. Ved tiltak overfor andre parter enn øvrig landbruk, forutsettes den annen parts finansiering avklart i hver enkelt sak.

Statens forhandlingsutvalg slutter seg til arbeidsgruppens forslag, og foreslår at det avsettes 1,2 mill kroner til konfliktforebyggende tiltak over Reindrifftsavtalen 2006/2007. Dette er en økning på 0,2 mill kroner i forhold til inneværende avsetning. De nødvendige forskriftsendringer avklares i forbindelse med utarbeidelse og fastsetting av forskriftene for reindrifftsavtalen 2006/2007.

I tillegg foreslår Statens forhandlingsutvalg at Innovasjon Norge (IN) gis i oppdrag å fremlegge en rapport som skal gi en oversikt over bruken av denne ordningen siden den ble tillagt IN sitt system ved daværende Statens Landbruksbank. Rapporten skal gi en oversikt over hvilke type tiltak som har fått økonomisk støtte fordelt på år, hvor disse er lokalisert, samt om det har vært avvik i hovedregelen om en foredling av kostnadene på 50% mellom jordbruket og reindriften. Statens forhandlingsutvalg foreslår at IN gis en frist til å oversende avtalepartene en rapport innen 1. oktober 2006.

4.4.6 Verdiskapingsprogrammet for rein (VSP)

Statens forhandlingsutvalg ser det som viktig å videreføre VSP-rein, og foreslår en avsetning på 7,7 mill kroner. Dette er tilsvarende bevilgning som i Reindrifftsavtalen 2005/2006. Det foreslås ingen endringer i forhold til administrasjon av ordningen. Imidlertid foreslår Statens forhandlingsutvalg at man gir signaler om at søknader om markeds- og salgsfremmende tiltak skal prioriteres.

4.4.7 Innløsning av driftsenhet

Statens forhandlingsutvalg viser til at et lavt gjennomsnittlig reintall per driftsenhet i enkelte områder gjør det vanskelig å oppnå akseptabelt vederlag for arbeid og egenkapital per driftsenhet. Dette vil gjelde selv med høy produksjon i og med at ressursgrunnlaget ikke gir et økonomisk grunnlag for så mange personer i næringen som det er i dag.

I Reindrifftsavtalen 1998/1999 ble det åpnet for å nytte midler fra RUF til innløsning av driftsenheter i distrikter med store problemer med tilpassing og utnyttelse av ressursene. Etter

statens forhandlingsutvalg sine vurderinger har dette vært en vellykket ordning som avtalepartene bør videreføre og prioritere.

Ved at perioden for frivillig reintallstilpasning i Vest-Finnmark opphørte 1. april 2005, er det nå påregnelig at antall søknader om innløsning vil bli redusert. Av den grunn foreslår Statens forhandlingsutvalg at man ikke øremerker en egen bevilgning til dette formålet i Reindrifftsavtalen 2006/2007.

4.4.8 Fagbrevordningen

Statens forhandlingsutvalg ser positivt på at Sør-Trøndelag fylkeskommune finansierer lærlinger og instruktører i reindriften, og det oppfordres til at Opplæringskontoret arbeider for at de øvrige fylkeskommunene øker sine bidrag. I en situasjon hvor det er behov for å bedre den finansielle situasjonen på fondet, foreslår Statens forhandlingsutvalg en bevilgning på 1,5 mill kroner til Fagbrevordningen. Dette er en reduksjon på 500.000 kroner i forhold til Reindrifftsavtalen 2005/2006. Bevilgningen skal dekke lønn til lærlinger, forsikringer, reiser samt drift av opplæringskontoret.

Som et ledd i arbeidet med å styrke kvinnes stilling i reindriften, foreslår Statens forhandlingsutvalg at opplæringskontoret viderefører prioriteringen av kvinner både blant kommende lærlinger og instruktører. For øvrig vises det til omtalen under punkt 4.4.2 hvor det foreslås at reindrifftskvinnenes tradisjonelle kunnskaper på sikt blir innarbeidet i en fagplan for báikedoallu/hushold i fagopplæringen for reindrift.

4.4.9 Markedstiltak

Det har de senere år blitt brukt betydelige midler på markedsføringstiltak. I siste reindrifftsavtale ble det avsatt 3,0 mill. kroner. Markedsføringen har gitt gode resultater, og markedssituasjonen er i dag svært god. Imidlertid ser Statens forhandlingsutvalg det som viktig å opprettholde markedsføringen av reinkjøtt, og foreslår bevilgning på 2,0 mill kroner. Dette er en reduksjon på 1 mill kroner i forhold til inneværende avtale. Hvilke tiltak som skal prioriteres, må vurderes ut i fra den til enhver tid gjeldende markedssituasjon. I den forbindelse forutsetter Statens forhandlingsutvalg at det etablerte Kontaktforumet for reinkjøttomsetning vil være en sentral aktør i forhold til å foreslå prioriterte tiltak.

4.4.10 Utdanningsstipend

Statens forhandlingsutvalg foreslår at stipendordningen under reindrifftsavtalen avvikles. Dette begrunnes med behovet for frie midler på RUF, samt at Sametinget har en egen stipendordning for samisk ungdom. Utvalget mener at det er mest hensiktsmessig at all samisk ungdom får stipend gjennom Sametingets ordning. Ved bortfall av ordningen over reindrifftsavtalen legger Statens forhandlingsutvalg til grunn at reindrifftssamisk ungdom vil være berettiget stipend fra Sametinget på lik linje med annen samisk ungdom.

4.4.11 Reintransport/pramming

Statens forhandlingsutvalg vurderer det slik at det ikke er en reell mulighet for å slippe andre aktører til på den konkrete reinprammingen i Finmark og Nord-Troms. Dette har sammenheng med den avtalen som er inngått mellom Staten ved Reindrifftsforvaltningen og Seaworks som er nåværende eier av forsvarrets landgangsfartøy. En situasjon hvor det åpnes for andre aktører kan Staten bli stilt overfor et erstatningskrav fra Seaworks som følge av avtalebrudd.

Imidlertid er Statens forhandlingsutvalg av den mening at ansvaret for transport av rein bør vurderes når avtalen med Seaworks løper ut 1. januar 2009. Ved en eventuell overføring av ansvaret til reindriftsnæringen vil næringen stå helt fritt med hensyn til valg av transportører.

4.4.12 Sikring av reindriftens arealer

Statens forhandlingsutvalg viser til at reindriften står ovenfor betydelige utfordringer i arbeidet med å sikre reindriften arealer, og at dette arbeidet må forsterkes og prioriteres.

Etter det Statens forhandlingsutvalg kjenner til, har ikke andelen arealsaker økt. Men dokumentasjon fra siste år viser at man må få bedre virkemidler og øke innsatsen for å snu den uheldige utviklingen der reindriftsarealer omdisponeres til andre formål. Når det gjelder distriktenes ressursbruk i arealsaker forventes det at denne kan bli noe mindre når prioritetskartene er ferdig utarbeidet. Videre kan det foreligge etter forhandlingsutvalgets vurderinger en effektiviseringsgevinst ved sammenslåing til større distrikter, samt om distriktene samarbeider om sekretærer i arealsaker.

Distriktenes utgifter til arbeidet med arealforvaltning er varierende. For å få en mer rettferdig fordeling av midlene, foreslår Statens forhandlingsutvalg at det øremerkes en bevilgning på 500.000 kroner over RUF som relateres til distriktenes arbeid med arealforvaltning. Denne avsetningen bør primært brukes til større prosjekter hvor reindriften har et særlig behov for å klarlegge konsekvenser. De nødvendige forskriftsendringer avklares i forbindelse med utarbeidelse og fastsetting av forskriftene for Reindriftsavtalen 2006/2007.

4.5 Kostnadssenkende og direkte tilskudd

4.5.1 Økonomisk ramme

I reindriftsavtalen for 2003/2004 ble de økonomiske ordningene lagt vesentlig om. Disse endringene har lagt til rette for en økt produksjon og verdiskaping i næringen. Videre viser erfaring at endringene har stimulert til økt slakteuttak av rein. Med bakgrunn i behovet for fortsatt stimulering til økt slakting, ser Statens forhandlingsutvalg det som viktig at man i hovedsak viderefører de produksjonsavhengige tilskuddene. Imidlertid er det slik som tidligere påpekt et behov for å styrke den finansielle situasjonen på RUF. I en situasjon hvor man prioriterer RUF, foreslår Statens forhandlingsutvalg en bevilgning på 45,5 mill kroner til kostnadssenkende og direkte tilskudd for reindriftsavtalen 2006/2007.

4.5.2 Distriktstilskuddet

Statens forhandlingsutvalg viser til at i utgangspunktet er reinbeitedistriktet et privat rettssubjekt. Styreformens er fastsatt i reindriftsloven § 8. Styrets hovedoppgave er å "påse at reindriften i distriktet foregår i samsvar med gjeldende lover og forskrifter". Loven legger på denne måten forholdene til rette for næringsutøvelsen.

Av rene lovpålagte oppgaver finnes det kun et fåtall. Styret skal:

- Føre manntall og antallet rein, § 8.3.ledd
- Utarbeide distriktsplan, § 8 a
- Avholde årsmøte, forskrift av 4.3.1987
- Behandle og selv gi melding om reindrift, § 19
- Bistå ved reintelling, § 19
- Omsette heløring og ikke identifiserbar rein, forskrift av 5.9.2000

Distriktsstyret er tillagt myndighet til å påby og iverksette samling, merking, skilling og telling, se reindrifftsloven § 8 jf §§ 22 og 24. Distriktsstyret står for oppføring og forvaltning av fellesanlegg som gjerder o.a. Distriktsstyret gir høringsuttalelser i diverse saker, ikke minst arealsaker. Dette er ikke lovpålagte oppgaver, men oppgaver som er et resultat av den valgte styringsformen for reindriffts-næringen og distriktet som representant for rettighetshaverne.

Distriktstilskuddet er delt i en fast del og en variabel del avhengig av antall driftsenheter. Distriktstilskuddet skal nyttes til administrasjon, planlegging og ressursforvaltning, men det er ikke gjort noe skarpt skille mellom de tre bruksområdene. Lovpålagte oppgaver vil for en stor del bestå av administrasjon med unntak av distriktsplanlegging.

Etter Statens forhandlingsutvalgs vurderinger er det mest hensiktsmessig at man ved vurderingen av omfanget tilskuddet heller legger til grunn formålet med distriktstilskuddet i forskriftens § 1 fremfor å kategorisere i lovpålagte og ikke lovpålagte oppgaver. Gjennom distriktstilskuddet ønsker man å fremme utviklingen av en bærekraftig reindrift. Reindrift er en privat næring, og næringsvirksomheten er pr. dato i stor grad organisert gjennom reinbeitedistrikter. Det er i næringens egen interesse at distriktet fungerer best mulig. Dette lykkes man med, ikke først og fremst gjennom offentlige tilskudd, men gjennom egen innsats for egen næringsvirksomhet.

På bakgrunn av de nevnte forhold, samt omtalen under punkt 4.4.12, foreslår Statens forhandlingsutvalg å videreføre de endringer som ble gjennomført ved inngåelsen av Reindrifftsavtalen 2005/2006. Bevilgningen for Reindrifftsavtalen 2006/2007 foreslås satt til 8,2 mill kroner.

4.5.3 Produksjonspremie

Statens forhandlingsutvalg foreslår ingen endringer i denne ordningen for Reindrifftsavtalen 2006/2007. Foreløpige oversikter kan indikere at slakteuttaket blir noe lavere i 2006 enn det var i 2005. Imidlertid er markedssituasjonen slik at det bør ligge til rette for en økning i prisen til reineier. Av den grunn foreslår Statens forhandlingsutvalg at bevilgningen for Reindrifftsavtalen 2006/2007 settes til 18,5 mill kroner.

4.5.4 Kalveslaktetilskudd

Statens forhandlingsutvalg ønsker fortsatt å stimulere til kalveslakt før nyttår, og foreslår derfor å videreføre den tidsbegrensningen som ble innført ved gjeldende reindrifftsavtale. Videre ønsker forhandlingsutvalget som nevnt å prioritere avsetningen til RUF, og foreslår at satsen på 150 kr per kalv videreføres. På den bakgrunn foreslår Statens forhandlingsutvalg en bevilgning på 4,5 mill kroner for Reindrifftsavtalen 2006/2007.

4.5.5 Tidligslaktetilskuddet

Statens forhandlingsutvalg viser til at i Karasjok og Vest-Finnmark er høst- og vinterbeitene minimumsfaktorene for reindrifften. Målsettingen med tidligslaktetilskuddet er å spare disse beitenes gjennom tidligere uttak av slaktedy. I tillegg forventes tidligere slakteuttak å gi god kvalitet på slaktereinen og økt lønnsomhet. Ordningen med et tidligslaktetilskudd bør etter utvalgets vurderinger videreføres. Imidlertid er utvalget av den mening at ordningen bør forenkles.

Bestemmelsene i § 7 er kompliserte for brukerne, og noe vanskelig å forvalte. I dag er det slik at tidligslaktetilskuddet er differensiert både ut fra beitetid og at uttaket må være gjort innenfor sommerbeitet. Videre er det slik at det fra denne bestemmelsen kan gjøres unntak om

det gjøres et slakteuttak og slakting foretas innen 7 dager. De som oppfyller disse vilkår vil være berettiget til kr. 10 pr. kg slakt. Videre er det slik at det også kan innvilges et mindre tilskudd på kr. 5 pr. kg. slakt til de som tar ut slaktedyr mellom 10.10 og 31.12, altså utenfor sommerbeitet. For helårsdistrikter er det også en særregel: ved slakting før 10 oktober ytes et tilskudd på kr. 10. pr. kg., mens det ved slakting fra denne datoen og frem til 31.12 ytes et tilskudd på kr. 5 pr. kg. Noe av kritikken mot dette tilskuddet har vært at ikke alle har mulighet for uttak av slakterein innenfor sine sommerbeiteområder, samt at det ofte oppstår problemer med slaktekapasiteten før brunst.

På bakgrunn av de nevnte forhold foreslår Statens forhandlingsutvalg at det innføres et tidligslaktetilskudd med en flat sats på 5 kroner per kilo reinkjøtt. Tilskuddet gjøres gjeldende i perioden 15.08 – 31.12. Videre åpnes det for at slakteuttaket også kan gjøres på høstbeitene. Utvalget foreslår en bevilgning på 3,6 mill kroner for Reindrifftsavtalen 2006/2007.

4.5.6 Driftstilskudd

Statens forhandlingsutvalg foreslår å videreføre driftstilskuddet med en flat sats på 10.000 kroner per driftsenhet.

For å styrke kvinnenenes stilling i reindriften, og for å legge forholdene til rette for ungdom i etableringsfasen, foreslås en videreføring av driftstilskuddet på 25.000 kroner til de driftenheter hvor kvinner står som enkeltinnehavere og/eller hvor driftsenhetsinnehaveren er under 30 år. Det påpekes at de driftsenheter hvor ektefellene står som fellesinnehavere av driftsenheten ikke omfattes av denne ordningen. Videre foreslår Statens forhandlingsutvalg å videreføre ordningen med at det gis et ekstraordinært driftstilskudd på 30.000 kroner til ungdom under 30 år som overtar driftsenhet. I denne forbindelse påpekes det at driftenheter med vilkår om tidsbegrensning i forbindelse med generasjonsovergang ikke omfattes av ordningen.

Det foreslås en bevilgning på 6,2 mill kroner til driftstilskudd for Reindrifftsavtalen 2006/2007.

4.5.7 Ektefellestilskudd.

Ektefellestillegget ble redusert fra 50.000 kr til 25.000 kr ved innføringen av produksjonspremien. Statens forhandlingsutvalg finner ikke grunnlag for å øke satsen innefor den gitte økonomiske rammen. Utvalget er ikke enig i NRL's krav om at avgrensingen ut fra lønnsinntekt skal oppheves. En slik oppheving vil etter Utvalgets mening, svekke den målsetting man har i forhold til kvinner som er aktiv i reindriften, ved at tilskuddet også gis til kvinner med heltidssysselsetting utenom næringen.

Statens forhandlingsutvalg foreslår en bevilgning på 2,0 mill kroner for Reindrifftsavtalen 2006/2007.

4.5.8 Fraktstilskudd

Statens forhandlingsutvalg foreslår ingen endringer i gjeldende ordning, og forslår samtidig en bevilgning på 2,5 mill kroner.

4.5.9 Slaktetilskudd

Den 27.12.2005 ble "Forskrift om gebyr til dekning av utgifter ved kjøttkontroll" fastsatt av Landbruks- og matdepartementet. Forskriften omfatter samtlige slakterier, herunder sesongslakterier og mobile slakterier. Forskriften innebærer en vesentlig endring i forhold til

tidligere regelverk ved at det nå er satt en maksimumsats for kjøttkontroll på 1 kr per kg kontrollert slakt for samtlige slakterier. På bakgrunn av de nevnte forhold foreslår Statens forhandlingsutvalg at særlig tilskudd til slakteanlegg på 3 kroner per kg slakt avvikles.

4.6 Velferdsordninger

Statens forhandlingsutvalg foreslår en videreføring av dagens velferdsordninger.

Videre ber Statens forhandlingsutvalg om en utdyping og en klargjøring i forhold til hva NRL mener med kravet om at man vurderer tiltak over reindrifftsavtalen til pensjonspoeng etter modell av omsorgsmidlene.

4.7 Organisasjonstilskudd

Bevilgningen til organisasjonstilskudd foreslås videreført med 5,9 mill kroner, herunder 200.000 kroner til HMS tiltak i reindrifften, samt 100.000 kroner til å holde møter i Kontaktforumet for reinkjøttomsetning.

Statens forhandlingsutvalg påpeker at i forbindelse med HMS arbeidet forutsettes det som før en egenandel på 10% fra brukerne av tjenesten.

Når det gjelder møter i Kontaktutvalget for reinkjøttomsetning, understreker Statens forhandlingsutvalg at formålet med dette utvalget er å etablere en arena hvor samtlige aktører i verdikjeden kan møtes for å drøfte og informere om den til en hver tid gjeldende slakte- og markedsituasjonen for reinkjøtt, samt for å utarbeide markedsstrategier. Videre skal utvalget foreslå prioriteringer av tiltak i forhold til markedsføringen av reinkjøtt.

Statens forhandlingsutvalg fremhever NRLs særegne stilling ved at NRL hvert år forhandler om sitt eget organisasjonstilskudd. Det påpekes at tilsvarende ordninger ikke eksisterer for jordbruksorganisasjonene. Ved at NRL får hovedandelen av organisasjonstilskuddet over statsbudsjettet, stilles det en rekke krav til rapportering, og til oppfølging av andre krav som blir gitt av Staten. Videre forutsettes det at NRL organiserer sitt arbeid slik at organisasjonen kan delta aktivt i prosesser av sentral betydning for reindrifften. I forhold til de årlige reindrifftsavtaleforhandlingene forutsettes det at NRL i fremtiden fremlegger et krav hvor man har foretatt de nødvendige analyser og beregninger av den økonomiske rammen.

Når det gjelder utbetaling av tilskuddet, presiserer Statens forhandlingsutvalg at tilskuddet utbetales kvartalsvis på grunnlag av oversendt årsrapport og revisorgodkjent regnskap for siste driftsår, samt budsjett og planer for 2007. Kontingentinntekter og eventuelle tilskudd/refusjoner/inntekter fra andre offentlige institusjoner skal spesifiseres både i regnskap og budsjett. Når det gjelder Kontaktforumets arbeid, skal NRL rapportere særskilt i forhold til dette arbeidet, herunder planer for 2007.

4.8 Radioaktivitet

Statens forhandlingsutvalg viser til forskriftsmøte i mai 2005 hvor Staten informerte om at man i de kommende forhandlingene ønsker å legge til rette for en gjennomgang av radioaktivitetstiltakene i reindrifften.

De tiltak som ble etablert for å redusere de negative virkningen av reaktorulykken i Tsjernobyl, har snart virket i 20 år. Utvalget ser derfor behov for at det oppnevnes en arbeidsgruppe for en gjennomgang og vurdering av om tiltakene fortsatt fungerer ut i fra sin hensikt, samt om situasjonen er slik at nødvendige tiltak nå bør finansieres over

reindriftsavtalens ordinære ramme. I dag er det slik at Mattilsynet har ansvaret for målingene og kontroll av husdyr. Statens forhandlingsutvalg finner det naturlig at Mattilsynet også tildeles ansvaret for rein, og foreslår at arbeidsgruppen også utreder dette nærmere.

Utvalget understreker at i utgangspunktet er ikke radioaktivitetstiltak gjenstand for forhandlinger. Imidlertid ser Utvalget det som hensiktsmessig at man i løpet av de kommende forhandlinger får oppnevnt en arbeidsgruppe med representanter fra næringen, og at avtalepartene blir enige om et mandat.

4.9 Fordeling av tilbudets ramme

Fordeling av tilbudets ramme på de ulike postene (mill kroner).

Post	Benevnelse	Avtalen 2005/2006	Forslag til avtalen for 2006/2007	Differanse 2005/2006 og 2006/2007
51	Reindriftens Utviklingsfond	34,3	36,8	2,5
72	Organisasjonstilskudd	5,9	5,9	-
75	Direkte tilskudd	50,5	45,5	-5,0
79	Velferdsordninger	1,8	1,8	-
Sum		92,5	90,0	-2,5

Spesifikasjon av post 51: Utviklings- og investeringstiltak (mill kroner)

	Avtalen 2005/2006	Avtalen 2006/2007
Ikke øremerkede midler*	6,9	16,4
Forskning og veiledning	4,5	4,5
Innløsning av driftsenhet	6,0	-
Samisk utviklingsfond	2,0	2,0
Konfliktforebyggende tiltak	1,0	1,2
VSP-rein	7,7	7,7
Kvinnerettede tiltak	1,0	1,0
Fagbrevordningen	2,2	1,5
Markedsføring	3,0	2,0
Sikring av reindriftens arealer	-	0,5
SUM	34,3	36,8

* Statens forhandlingsutvalg gjør oppmerksom på at ikke øremerkede midler skal dekke kostnadene til de ordninger som ligger på RUF, og som avtalepartene ikke har gitt en øremerket bevilgning.

Spesifikasjon av post 75: Kostnadssenkende og direkte tilskudd (mill kroner)

	Avtalen 2005/2006	Avtalen 2006/2007
Produksjonspremie	19,5	18,5
Kalveslaktetilskudd	6,0	4,5
Tidligslaktetilskudd	5,0	3,6
Driftstilskudd	5,5	6,2
Distriktstilskudd	8,0	8,2
Ektefelletilskudd	3,0	2,0
Frakttilskudd	2,5	2,5
Slaktetilskudd til feltslakterier og mobile slakteanlegg	1,0	-
SUM	50,5	45,5

5. FORHOLD PÅ UTSIDEN AV AVTALEFORHANDLINGENE

5.1 Rovvilt

Statens forhandlingsutvalg viser til NRLs krav om at rovviltsituasjonen blir drøftet under de kommende forhandlingene, samt til NRLs brev av 8. desember til Miljøverndepartementet hvor det anmodes om et møte om rovviltproblematikken i reindriftsnæringen. Statens forhandlingsutvalg orienterer herved om at Miljøverndepartementet er positiv til et møte og vil sende ut en invitasjon til NRL i løpet av uke 4. Det forutsettes at møtet med Miljøverndepartementet blir avholdt i forbindelse med forhandlingsrunden 2. og 3. februar evt 14. og 15. februar.

5.2 Aursunden

Statens forhandlingsutvalg vil komme tilbake til denne saken i forbindelse med forhandlingsrunden 2. og 3. februar.

5.3 Norsk-Svensk

Tre reinbeitedistrikt i Nordland og ett reinbeitedistrikt i Troms kan denne vinteren blitt hindret fra å benytte beiteområder i Sverige. Dette forholde er tatt opp med svenske myndigheter uten at det har gitt løsninger for inneværende sesong. Beiteområder på norsk side som evt kan benyttes er usikre. For å sikre livsgrunnlaget for disse distriktene kan det bli nødvendig å sette reinen på foring. Hvor omfattende denne foringen evt vil bli er usikkert. Statens forhandlingsutvalg foreslår at disse distriktene får dekket sine utgifter for evt manglende vinterbeiter over RUF. Ved at behovet foreligger i 2006 og at årets forhandlinger er knyttet til bevilgninger i 2007, foreslår Statens forhandlingsutvalg at kostnadene inndeckes av mindreforbruket på innløsningsordningen som var 3,5 mill kroner i 2005.

5.4 Avgifter

I rapporten fra Økonomisk Utvalg om "Sentrale avgifter og fradrag" foretas en gjennomgang av de avgiftene som er knyttet til de mest sentrale driftsmidlene som nyttes i reindriften.

Statens forhandlingsutvalg vil minne om at da tilsvarende særordninger med avgiftsfritak for reindriften ble opphevet i 1982 ble de kostnadsøkninger som reindriften fikk, fullt ut kompensert over reindrifftsavtalens ramme. I første omgang ble kompensasjonen gitt som øremerkede ordninger (snøskuterkompensasjon), men fra 1990 innarbeidet i de generelle ordningene (produksjonstilskuddet). Dersom disse ordningene skal gjeninnføres for reindriften, må det regnes med at det vil bli stilt krav til at samme prinsipp skal gjelde. Dette vil i så fall innebære at rammene for avtalen blir redusert med tilsvarende beløp som det næringen sparer i reduserte avgifter. Med de forutsetninger som er lagt til grunn i rapporten fra Økonomisk utvalg utgjør dette 18,9 mill kroner. Statens forhandlingsutvalg finner det ikke riktig å gå videre med saken på dette grunnlag.

Av øvrige forslag i rapporten kan det bemerkes følgende:

Når det gjelder avtaler mellom reindriften og tiltakshavere og forholdet til reindrifftsfond, vil Landbruks- og matdepartementet vurdere denne problemstillingen nærmere.

Problemstillingen knyttet til avgifter i forbindelse med bruk av konvensjonsbeiter i Sverige, vil bli behandlet i forbindelse med de pågående konvensjonsforhandlinger

5.5 WTO forhandlingene

Statens forhandlingsutvalg orienterer om at NRL vil bli gitt en egen orientering fra Landbruks- og matdepartementet i forbindelse med forhandlingene den 2. og 3. februar.

5.6 Reintallstilpassing i Finnmark

Statens forhandlingsutvalg viser til at den frivillige bonusordningen for reduksjon og avvikling i reindriften ble formelt avviklet 1. april 2005. Både Stortinget og Regjeringen har fattet vedtak som innebærer at ordningen ikke skal videreføres, jfr St prp nr 1 (2005-2006) *Landbruks- og matdepartementet* og St prp nr 63 (2004-2005) *Reindrifftsavtalen 2005/2006*.

5.7 Reindrifftsfradraget

Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2006 ble jordbruksfradraget økt med 10.000 kroner fra 61.500 kroner til 71.500 kroner. Fradraget på 19% av næringsinntekt ble økt fra 170.00 kroner til en inntekt på ca 223.000 kroner. Dette medførte en økning av den varierende beregningsinntekten på 40%.

Statens forhandlingsutvalg orienterer herved om at Regjeringen vil innføre tilsvarende endring i reindrifftsfradraget. Selve økningen av reindrifftsfradraget vil skje i forbindelse med Stortingets behandling av Revidert Nasjonalbudsjett (RNB) våren 2006.

Provenyvirkningen ved en økning av fradraget på 10.000 kroner er beregnet til 300.000 kroner. Beregnet som inntekt før skatt er virkningen vel 400.000 kroner.

Det påpekes at reindrifftsfradraget er rettet mot samtlige reieiere. Dette innebærer at også reieiere uten egen driftsenhet, og de reieierne som ikke kommer inn under reindrifftsavtalen ordninger kan få fradraget.